

Силабус курсу

«Актуальні проблеми дошкільної освіти та їх дослідження»

Ступінь вищої освіти – доктор філософії

Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)

Галузь знань: 01 Освіта / педагогіка

Спеціальність: 012 Дошкільна освіта

Освітньо-наукова програма «Дошкільна освіта»

Компонент освітньої програми: обов'язкова

Дні занять: згідно з розкладом

Консультації: згідно з розкладом

Рік навчання: I, семестр 2

Кількість кредитів – 4 Мова викладання –українська

Керівник курсу

Доктор педагогічних наук, професор Янкович Олександра Іванівна

Контактна інформація yankov@tntu.edu.ua + 38 097 465 53 25

Опис дисципліни

В умовах сучасних суспільних викликів важливо багато уваги приділяти розвитку освіти, зокрема її першого рівня – дошкільної, адже саме в дошкільлі розпочинає формуватися особистість, громадянин, патріот. Період дошкільного дитинства є особливим у розвитку людини, коли у формі гри як провідної діяльності пізнається світ та закладаються основи для формування базових компетентностей. Тому необхідно здійснювати наукові дослідження, на основі яких відбувається пошук шляхів ефективності дошкільної освіти, подолання проблем у розвитку дітей із використанням українського та світового досвіду.

Майбутній доктор філософії з дошкільної освіти повинен сформувати вміння: аналізувати сучасні проблеми вітчизняної системи дошкільної освіти, систем дошкільної освіти прогресивних країн світу, виокремлюючи переваги та недоліки з метою впровадження інноваційних ідей в освітній простір; критично й творчо мислити; удосконалювати та проектувати форми, методи, розробляти моделі освітнього процесу закладів дошкільної освіти відповідно до сучасних вимог; аналізувати специфіку сучасного дитинства в сукупності проявів суб'єктності та самобутності кожної окремої дитини.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є дослідження сучасних тенденції розвитку дошкільної освіти в контексті викликів сьогодення;

виявлення шляхів реалізації позитивних ідей у закладах дошкільної освіти.

Зміст дисципліни «Актуальні проблеми дошкільної освіти та їх дослідження» розроблено на основі відповідних вимог щодо підготовки докторів філософії з дошкільної освіти з урахуванням восьмого рівня національної рамки кваліфікацій: здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми дошкільної освіти, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне і практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Навчальний контент

№	Теми	Результати навчання
Змістовий модуль 1. Актуальні проблеми дошкільної освіти у контексті Нового державного стандарту дошкільної освіти (2021).		
1.	Актуальні проблеми дошкільної освіти та їх дослідження. Мета і завдання курсу. Нормативно-правова база дошкільної освіти.	Знати актуальні проблеми дошкільної освіти; мету й завдання курсу; нормативно-правові документи у сфері дошкільної освіти. Знати цілі й завдання розвитку дошкільної освіти, змістові лінії та компетентності дітей дошкільного віку. Мати передові концептуальні та методологічні знання з дошкільної освіти і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій (ПРН 1)..
2.	Особистісно зорієнтована модель дошкільної освіти. Аналіз наукових досліджень.	Розробляти та досліджувати концептуальні моделі освітніх процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері дошкільної освіти й з дотичних міждисциплінарних напрямів (ПРН 7).
3.	Проблеми створення предметно-розвивального безпечного середовища ЗДО в	Знати структуру та виявити особливості створення предметно-розвивального середовища.

	умовах сучасних суспільних викликів.	Характеризувати способи формування безпечної поведінки в умовах сучасних суспільних викликів. Визначати проблеми, які виникають у процесі цієї діяльності
4.	Медіаосвіта дітей дошкільного віку як актуальна проблема сучасного дошкілля.	Знати понятійно-категорійний апарат теми (медіа, мультимедіа, медіазасіб, медіаосвіта, медіаграмотність, медіакомпетентність, медіаосвіта в ЗДО, медіаграмотність дошкільника). Диференціювати різні медіа. Розуміти особливості впливу традиційних та інноваційних медіа на життя дошкільника. Здійснювати профілактику негативних впливів. Ознайомитися з медіапродукцією для дітей. Знати шляхи підвищення власної медіаграмотності. Впроваджувати інформаційні та комунікаційні технології і генерувати нові ідеї в організації освітнього процесу закладів дошкільної освіти різного типу. Мати передові концептуальні та методологічні знання з дошкільної освіти і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.
5.	Проблеми формування гармонійно розвиненої особистості та особливості національно-патріотичного виховання дошкільників в умовах сучасних суспільних викликів.	Уміти виокремлювати актуальні проблеми розумового, трудового, економічного, правового, морального, екологічного та естетичного виховання дітей дошкільного віку. Знати особливості правового і морального виховання дошкільників. Уміти аналізувати проблемні ситуації, що зумовлюють застосовування правових уявлень у різноманітних формах власної

		<p>діяльності дитини дошкільного віку.</p> <p>Уміти виокремлювати проблеми, які стосуються формування фінансових компетентностей, реалізації економічного виховання в ЗДО в умовах сучасних викликів. Уміти розробляти рекомендації для вихователів та батьків щодо економічного, фінансового, трудового, морального, естетичного виховання дітей дошкільного віку. Знати цілі, основні форми й методи національно-патріотичного дошкільників.</p> <p>Уміти розробляти форми й методи національно-патріотичного дошкільників із урахування реалій сьогодення.</p> <p>Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з дошкільної освіти та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, та дотриманням норм академічної і професійної етики, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми. (ПРН 3).</p>
6.	Здоров'язбережувальне та екологічне виховання у контексті цілей сталого розвитку.	Знати цілі сталого розвитку, основні форми й методи виховання дошкільників. Володіти уміннями їх реалізації.
7.	Розробка моделі досліджуваного процесу у контексті теми дисертаційного дослідження	<p>Розробляти та досліджувати концептуальні моделі освітніх процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері дошкільної освіти й з дотичних міждисциплінарних напрямів (ПРН 7).</p> <p>Застосовувати сучасні методи та інструменти наукових досліджень та</p>

		інноваційної діяльності для отримання нових знань та/або розв'язання комплексних проблем у сфері дошкільної освіти й у дотичних міждисциплінарних напрямках. (ПРН 8).
Змістовий модуль 2. Зарубіжний досвід генези дошкільної освіти та його використання в ЗДО України		
8.	Системи дошкільної освіти зарубіжних країн.	Аналізувати й свідомо застосовувати в роботі наукові й практичні здобутки різних систем освіти;, виявляти позитивні ідеї у наукових працях задля для практичного застосування у власній педагогічній діяльності. Здійснювати прогноз розвитку дошкільної освіти в Україні та за її межами на основі аналізу сучасного стану та трансформаційних змін (ПРН 5)..
9.	Партнерство батьків та ЗДО у Республіці Польща. Аналіз наукових досліджень.	Знати основні напрями співпраці батьків та ЗДО у республіці Польща, відображені у наукових працях. Знати сучасні підходи до організації взаємодії сім'ї та закладу дошкільної освіти; форми взаємодії сім'ї та закладу дошкільної освіти.
10	Виховання талановитих дітей засобами технології Ш. Сузукі. Аналіз наукових досліджень.	Знати основні принципи виховання таланту Ш. Сузукі. Уміти використовувати технологію формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу. Аналізувати дисертаційні дослідження у контексті виховання талановитих дітей.
11	Проблеми та перспективи розвитку альтернативних закладів дошкільної освіти. Генеза лісових садків. Аналіз наукових досліджень.	Виокремлювати переваги та недоліки альтернативних форм дошкільної освіти, зокрема лісових садків. Аналізувати використання ідей лісових садків в дошкільній країні. Визначати перспективи розвитку альтернативних закладів дошкільної освіти в умовах сучасних освітніх та

		суспільних викликів. Аналізувати наукові праці у контексті альтернативних ЗДО.
12.	Гендерний підхід до виховання дітей у сучасній зарубіжній теорії та практиці дошкільної освіти. Аналіз наукових досліджень.	<p>Диференціювати поняття «гендер», «стать», «гендерні стереотипи». Уміти визначати гендерні стереотипи як актуальну проблему дошкільної освіти.</p> <p>Знати підходи до гендерного виховання в зарубіжних країнах: Данії, Швеції та їх відображення у наукових працях. Виокремлювати позитивні ідеї задля використання в науковій діяльності.</p> <p>Здійснювати прогноз розвитку дошкільної освіти в Україні та за її межами на основі аналізу сучасного стану та трансформаційних змін (ПРН 5).</p>

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми дошкільної освіти, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне і практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.
ЗК-1	Здатність працювати в міжнародному контексті.
ЗК-2	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК-3	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК-4	Здатність розв'язувати комплексні проблеми дошкільної освіти на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
ЗК-5	Здатність генерувати нові ідеї та нестандартні підходи для їх реалізації (креативність).
ЗК-6	Здатність до саморозвитку (планування й вирішення завдань власного професійного і особистісного зростання).

ФК-1	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері дошкільної освіти, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.
ФК-3	Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти в галузі дошкільної освіти та дотичні до неї міждисциплінарні проекти.
ФК-4	Здатність до розв'язання комплексних проблем під час проведення дослідницько-інноваційної діяльності з дітьми дошкільного віку та студентами.
ФК-6	Здатність інтегрувати знання з різних галузей, продукувати нові ідеї у сфері дошкільної освіти та приймати науково обґрунтовані рішення в професійній діяльності.
Програмні результати	
ПРН 1	Мати передові концептуальні та методологічні знання з дошкільної освіти і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.
ПРН 3.	Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з дошкільної освіти та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів, та дотриманням норм академічної і професійної етики, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.
ПРН 5.	Здійснювати прогноз розвитку дошкільної освіти в Україні та за її межами на основі аналізу сучасного стану та трансформаційних змін.
ПРН 7.	Розробляти та досліджувати концептуальні моделі освітніх процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у сфері дошкільної освіти й з дотичних міждисциплінарних напрямів.
ПРН 8.	Застосовувати сучасні методи та інструменти наукових

	досліджень та інноваційної діяльності для отримання нових знань та/або розв'язання комплексних проблем у сфері дошкільної освіти й у дотичних міждисциплінарних напрямках.
--	--

Літературні джерела

1. Актуальні проблеми дошкільної освіти: теорія і практика. Навчальний посібник / під заг. ред. проф. С. А. Нікітчиної. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2014. 368 с.
2. Ашиток Н. Формування морально-ціннісних орієнтацій у дітей дошкільного віку на матеріалі дитячої літератури. *Людинознавчі студії*. 2017. Випуск 5/37. С. 4– 11.
3. Актуальні проблеми дошкільної освіти: теорія і практика. Навчальний посібник / під заг. ред. проф. С. А. Нікітчиної. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2014. 368 с.
4. Андрієнко М. В., Талан І. С. Життєва компетентність дитини та безпека життєдіяльності. *Народна освіта*. 2015. № 1021. URL: https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=551
5. Базовий компонент дошкільної освіти. Нова редакція. Затверджено наказом Міністерства освіти і науки України № 33 від 12.01.2021. URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf
6. Базовий компонент дошкільної освіти. Нова редакція та поради для організації освітнього процесу. *Практика управління дошкільним закладом*. URL: <https://ezavdnz.mcfrr.ua/book?bid=37876>
7. Борисова Н. Патріотичне виховання дітей дошкільного віку. *Таврійський вісник освіти*. 2017. № 1 (57). С. 53–59.
8. Ванько К. І., Зоря Ю. М., Шаповал О. В., Волошенюк О. В. Медіаосвіта дітей дошкільного віку в умовах інформаційного суспільства. Навчально-методичний посібник / За редакцією Волошенюк О. В., Іванова В. Ф., Євтушенко Р. І. Київ: Академія української преси, Центр вільної преси, 2022. 75 с.
9. Валентьєва Т. І. Сутність, мета, принципи і форми співробітництва дошкільного навчального закладу з батьками старших дошкільників. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді*. 2013. Вип. 17 (1). С. 121–128.

10. Гаращенко Л. Сучасні підходи до розгляду теоретичних основ фізичного виховання дітей дошкільного віку. *Людинознавчі студії. Педагогіка*. 2017. Вип. 4. С. 54–63.

11. Гіптерс З. В. Досвід економічного виховання дітей в українській родині: історико-педагогічний аспект. *Topical Problems of Modern Science*. 2017. Vol. 3. P. 71–75.

12. Гарбар С. Особливості виховання культури поведінки дітей дошкільного віку в умовах закладу дошкільної освіти. *Viae Educationis: Studies of Education and Didactics*. 2022, Vol. 1, No. 3. С. 70–78.

13. ВР ухвалила законопроект “Про дошкільну освіту”: чому з ним щось не так та які є загрози. URL: <https://nus.org.ua/news/vr-pryjnyala-zakon-pro-doshkilnu-osvitu-chomu-z-nym-shhos-ne-tak-ta-yaki-ye-zagrozy/>

14. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту: В. О. Огнев'юк; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, Н.І.Богданець-Білоskalенко [та ін.]; наук. кер.: Г.В. Беленька, М.А. Машовець; Мін. освіти і науки, мол. та спорту України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. 304 с.

15. Догадайло М. Бережи себе, малюк! Навчальний посібник з безпеки життєдіяльності дітей старшого дошкільного віку для вихователів дитячих садків. 97 с. <https://naurok.com.ua/navchalniy-posibnik-z-bezpeki-zhitt-diyalnosti-ditey-starshogo-doshkilnogo-viku-162133.html>

16. Дудник Н., Карпенко О., Свійонтик О. Сучасні технології дошкільного виховання. К.: Видавничий дім «Слово», 2023. 288 с.

17. Дудник Н. Формування економічної компетенції дошкільників як психолого-педагогічна проблема. *Збірник наукових праць*. Частина 3, 2014. С. 103–109.

18. Закон України «Про дошкільну освіту». Київ: Дошкільне виховання, 2001. 56 с.

19. Іванчук А. В. Навчання дітей дошкільного віку безпечної поведінки. *Всеосвіта*. 2020. № 70. Т. 2 С. 49–53. http://pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2020/70/part_2/10.pdf

20. Іванчук С. А., Бонзарєва Н. С. Проблема економічного виховання в теорії дошкільної педагогіки. *Молодий вчений*. 2017. № 10.1 (50.1). С. 30–34.

21. Каплуновська О., Кичата І., Палець Ю. Україна – моя Батьківщина. Парціальна програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку / за наук. ред. О. Д. Рейпольської. Тернопіль: «Мандрівець», 2016. 72 с.

22. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку / Національна академія педагогічних наук України. Київ: ФОП Ференець В.Б., 2020. 44 с. URL:

http://tvogovt.zp.ua/sites/default/files/koncepciya_osvity_ditey_rannogo_ta_doshkilnogo_viku_vid_09_07_2020.pdf

23. Кікінежді О. М., Говорун Т. В., Міщенко О. О. Гендерне виховання дошкільнят: навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 192 с.

24. Кузьма І. І. Формування медіаграмотності дітей старшого дошкільного віку: теорія і технологія: монографія / за наук. ред. проф. Чайки В. М. Тернопіль: Вектор, 2019. 188 с.

25. Крутій К., Кузьма І. Діагностика виховних стратегій батьків щодо дитини дошкільного віку як чинник попередження девіантної поведінки. *Теорія та практика профілактичної роботи з дітьми, схильними до девіантної поведінки: український і міжнародний досвід: монографія* / О. Янкович та ін. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2018. 300 с. С. 19–28.

26. Крутій К. Л. Медіадидактичні особливості використання мультфільмів як засобу навчання мови і розвитку зв'язного мовлення дошкільників. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка*. 2013. № 3. С. 85–90.

27. Крутій К. Л. «Педагогіка калабані»: практична реалізація принципів природовідповідності та здоров'язбереження в закладі дошкільної освіти. *Дошкільне виховання*. 2019. № 6. С. 3–8.

28. Левківський М. В. Історія педагогіки: Навч.-метод. посібник. Вид. 4-те,. Навч. пос. К.: Центр учбової літератури, 2011. 190 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Levkivskiy_Mykhailo/Istoriia_pedagogiky.pdf

29. Левчук О. Формування економічної свідомості дітей дошкільного віку: посібник. Костопіль, 2019. 92 с.

30. Лохвицька Л. В. Програма з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку «Про себе треба знати, про себе треба дбати». Тернопіль: Мандрівець, 2014. 120 с.

31. Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина» / наук. кер. проекту: В. О. Огнев'юк; наук. ред. Г. В. Беленька; авт. кол.: Г. В. Беленька, О. Л. Богініч, В. М. Вертугіна та ін. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. 352 с.

32. Методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу у 2023/2024 н. р. закладах дошкільної освіти. URL: <file:///C:/Users/Admin/Downloads/64e4623bad9ac145595619.pdf>

33. Микитейчук Х.І. Підготовка дитини до школи в системі дошкільної освіти Республіки Польща: дис. на здобуття наук. ступ. канд. пед. наук 13.00.01 – «Загальна педагогіка та історія педагогіки». Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. Львів, 2020. 278 с.

<https://lpnu.ua/sites/default/files/2020/dissertation/2307/dysertaciyamykyteychukhrystynyivanivny.pdf>

34. М'який перехід дитини з ООП із раннього втручання в садок: чому це важливо і як проводити. URL: <https://nus.org.ua/articles/m-yakuj-perehid-dytyny-z-oor-iz-rannogo-vtruchannya-v-sadok-chomu-tse-vazhlyvo-i-yak-provodyty/>

35. Перепелюк І. Р. Організаційно-педагогічні умови партнерства дошкільного навчального закладу і сім'ї в Республіці Польща: дис. канд. пед. наук. 13.00.01. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича – ДВНЗ «Прикарпатський університет імені Василя Стефаника», Івано-Франківськ, 2018 р. 265 с. https://svr.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/5/2018/06/dis_Perepeliuk-.pdf

36. Писарчук О. Т. Особливості формування предметно-розвивального середовища дошкільного навчального закладу. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. Серія: Педагогіка. 2014. № 4. С. 9–17.

37. Поніманська Т. І., Дичківська І. М. Дошкільна педагогіка. Практикум: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., спеціальність «дошкільне виховання». Київ: Видавничий дім «Слово», 2004. 352 с.

38. Програма освіти дітей раннього та дошкільного віку «Освіта і піклування / Education & Care» / В.А. Воронов, К.В. Ковальчук, Н.В. Піканова, О.Д. Рейпольська, С.О. Сисоєва, К.Ю. Станкевич. Київ: ФОП В.Б. Ференець, 2021. 130 с.

39. Рожко-Павлишин Т. А. Взаємодія з сім'єю – пріоритетний напрям діяльності закладу дошкільної освіти. *Молодий вчений*. 2018. № 11 (63). С. 697–701.

40. Сисоєва С., Кристопчук Т. Освітні системи країн європейського союзу: загальна характеристика. Рівне : Овід, 2012. 352 с.

41. Сунь Цзінцю. (phd) Формування музично-творчих здібностей дітей дошкільного віку в КНР засобами Сузукі-методу. Харківський нац. педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди, 2022. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/71bb0f35-79ad-4c96-a961-f0ee6baaea2e1/content>

42. Технологія раннього втручання: принципи, алгоритм, зміст: методичні рекомендації. Харків, 2017. https://iozdp.org.ua/Downloads/Methodichki/kukuruza_2017.pdf

43. Фера С. Соціально-психологічні особливості та сучасний стан реалізації економічної соціалізації дітей в дошкільному навчальному закладі.

Науковий вісник МНУ імені В. О. Сухомлинського. Психологічні науки. 2016. № 1 (16), травень. С. 219–224.

44. Формування базових якостей особистості дітей старшого дошкільного віку в ДНЗ : монографія / Г. Беленька, С. Васильєва, Н. Гавриш, В. Маршицька, С. Нечай, О. Остряньська, О. Полякова, В. Рагозіна, О. Рейпольська, Н. Шкляр ; за заг. ред. О. Рейпольської. Харків.: «Друкарня Мадрид», 2015. 330 с.

45. Шулигіна Р., Мовчун В. Гендерне виховання дітей дошкільного віку: досвід співробітництва учасників педагогічного процесу. *Вісник Інституту розвитку дитини. Сер.: Філософія, педагогіка, психологія.* 2014. Вип. 35. С. 124–131.

46. Янкович О.І., Винничук О.Т., Кузьма І.І. Розвиток у майбутніх учителів та вихователів культури миру в закладах вищої освіти України та Польщі. *«Перспективи та інновації науки (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)».* 2023. № 15(33) С. 580–590. <http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/30972>

47. Янкович О. І. Генеза лісової дошкільної освіти в Польщі та Україні: витоки і сучасність. *Слово. Стратегії. Інновації: колективна монографія / за заг. ред. О. Турко, О. Янкович.* Тернопіль: Вектор, 2022. С. 123–149.

48. Янкович О. І. Педагогіка забави в теорії і практиці початкової та дошкільної освіти України й Польщі. Педагогічний альманах: збірник наукових праць / редкол. В. В. Кузьменко (голова) та ін. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2017. Випуск 36. С. 19 –24.

49. Chaika V., Kuzma I., Yankovych O., Binytska K., Pysarchuk O., Ivanova T., Falfushynska H., Lyakhova I. (2020). Media Education Technology at Preschool Educational Institutions. AET 2020: Proceedings of the 1st Symposium on Advances in Educational Technology (Kyiv – Ukraine, November 12–13, 2020). Volume 2. Pp. 224–235. DOI: 10.5220/0000155000003364 URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/25287>

50. Chaikovska A. Сучасні тенденції екологічної освіти дітей дошкільного віку: зарубіжний досвід. *Social Work and Education.* 2018. Vol. 5. No. 1. P. 39–150.

51. Kuzma I. The use of humorous media products at preschool educational institutions and primary schools. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Педагогічні науки.* 2022. Вип. 2 (109). URL: <http://pedagogy.visnyk.zu.edu.ua/article/view/266279>

52. Yankovych O. Forest kindergartens in Poland: the use of the experience in Ukraine. Mountain school of Ukrainian Carpaty. Лісові дитячі садки в Польщі:

використання досвіду в Україні. *Гірська школа Українських Карпат*. 2023. № 28. Р. 48–52. <http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/31022>

53. Yankovych O. I. Suzuki Method in the training prospective specialists in preschool education. *Journal of Education, Health and Sport*. 2020. No 10 (12). P. 162–167.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (до 20% від максимальної оцінки). Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин.

- **Політика щодо академічної доброчесності:** Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (зокрема й із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час тестування онлайн.

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватися в онлайн-формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Форма підсумкового контролю – екзамен.

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Змістовий модуль 1. Усне та письмове опитування; виготовлення методичних рекомендацій для батьків, вихователів, презентацій, кейсів, демонстраційних матеріалів тощо; виконання вправ.	30
Змістовий модуль 2. Усне опитування, письмова робота.	20
ІНДЗ	20
Підсумкове оцінювання	30

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задов.
E	60-64	задов.
FX	35-59	не задовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	не задов. з обов'язковим повторним вивченням курсу